

דף מט.

עין משפט א.

הו"מ סימן מו פעיף לו

מ. שנים שהיו חתומין על השטר ^א ומתו, ואין כתב ידם יוצא ממקום אחר, ובאו שניים ואמרו כתב ידם הוא זה אבל קטנים היו או פסולין היו ^ב הרי אלו נאמנים וקורעים השטר. ובלא מתו ובאים שנים אחרים לפוסלן הרי אלו נאמנים והשטר פסול ^ע אפי' כתב ידם יוצא ממקום אחר.

מא. עדים ^ב שאין כתב ידם יוצא ממקום אחר, ואמרו זה כתב ידינו ^ז ובתוך כדי דיבור אמרו אנוסים היינו מחמת נפשות, או קטנים היינו, ^ק או פסולי עדות היינו מחמת קורבה ונתרחקנו, או שמסר מודעה בפנינו, או תנאי היה בדבר ^ר ולא ראינו שנתקיים תנאי זה, הרי אלו

נ. ה"ה הלכו להם למדינת הים, ובמקרים אלו א"א לפוסלן שלא בפניהם וע"כ אם כתב ידם יוצא ממקום אחר אינם נאמנים. אבל אם האחרונים הזימו הראשונים אפי' שכבר מתו שלא בפניהם השטר פסול, גם בכת"י יוצא ממקום אחר, הגם שלשאר העדויות לא נפסלים עד שיזימו אותם בפניהם דוקא, והש"ך הכריע בס"ק ק"ב דאפי' מתו נאמנים האחרונים לפוסלם בגזלנות. נתיבות ס"ק נ"ג.

ס. דהפה שאסר הוא הפה שהתיר, ונאמנים במיגו. סמ"ע ס"ק צ"א. ובעינן שאמרו זה תוכ"ד שאז נאמנים מכח מיגו דשתקי, ומיגו זה שהיו שותקים אמרינן אפי' בשניים, נתיבות ס"ק נ"א. וקורעים השטר, ולא מהני תפיסה ש"ך ס"ק צ"ח.

ע. ר"ן בשם י"א וטור בשם התוס', וי"ח ומכשירים בכתב ידם יוצא ממקום אחר גם בלא מתו הטור בשם הרא"ש, והיינו שלא קורעין אותו אבל גם לא מגבין בו, והש"ך כתב דהעיקר כדעה ראשונה שגם השטר נפסל.

פ. משנה כתובות י"ח ע"ב ואוקימתא דרמי בר חמא שם.

צ. כ"כ התוס' שם ור"ן.

ק. ולא עושים עצמם רשעים בזה דומיא דשטר אמנה ששם בשטר אמנה עבר על איסור לאדם שישא שטר אמנה בתוך ביתו, משום "אל תשכן באהליך עולה", אבל כאן אנו אומרים שהענין אמת שהלוהו ואפי' שגורמין לטרוף ממשעבדי שלא כדין מ"מ אין זה מעשה רשע כיון שהלוהו באמת. כ"כ בסמ"ע ס"ק ק'. והט"ז כתב דמ"מ רשע הוי כמבואר בריש סי' ל"ז דאפי' אם הוא אמת אין להעיד עם רשע ע"ש שתיקן.

ר. דוקא תנאי שהוא בקום ועשה שעל בעל התנאי להביא ראייה שקיימו, אבל תנאי שהוא בשב ואל תעשה הרי הוא בחזקת שלא עשה עד שיביא ראייה שעבר על תנאו ועשה, ועקר תנאו בידיים כ"כ הר"ן והמחבר בסי' רמ"א סעיף י'.

וכתב הנתיבות ס"ק נ"ז ודוקא בתנאי דלהבא אבל בתנאי דלעבר, לעולם צריך המלוה לברר שנתקיים התנאי אפי' שהוא בשב ואל תעשה.

נאמנים, ואפי' עד אחד מהם אומר תנאי היה ולא נתקיים התנאי והשני אומר ^ש שלא היה תנאי הרי זה שאומר תנאי היה נאמן ^ה דאין כאן אלא עד אחד.

לז מ.ב. העדים נאמנים ^א לפרש השטר בכל דבר שאין סותרים דבריהם. כגון אם כתוב בשטר דלא הוי שיוור בשטר זה, יכולים לפרש שלא היה שיוור בגוף המכר אבל תנאי היה.

לז מ.ג. עדים אפי' שאין כתב ידם יוצא ממקום אחר, ואמרו זה כתב ידינו אבל אנוסים היינו מחמת ממון, או פסולי עדות היינו מחמת עבירה, ואפי' אמרו שעשו תשובה, או שטר ^ב אמנה שלא לזה כלום אלא כתבו ומסרו למלוה והאמינו שאם יצטרך ללוה ילוה, בכל ^ג אלו אינם נאמנים לבטל השטר ^ד אבל לגבי עצמם נאמנים וחייבים לשלם ללוה ההפסד שבא לו מכח חתימתם.

לז מ.ד. עדים שכתב ידם יוצא ממקום אחר, או שיש עדים שזה כתב ידם,

^ש. פירוש לא שמעתי אם היה תנאי, אבל אם אומר ודאי לא היה בו תנאי, אחד מהם שקרן והו"ל עד אחד בהכחשה ואינו כלום, כ"פ הב"י בבד"ה בשם הריטב"א.

^ת. ואין כאן אלא שבועת היסת כיון שיש לו ללוה עד המסייע ג"כ, נתיבות ס"ק נ"ח.

^א. נ"י בפ' מי שמת. ואפי' כתב ידם יוצא ממקום אחר יכולים לפרש פירוש ואף שהוא דחוק נאמנים.

^ב. שלא ניתן לכתוב שעושים עצמם רשעים משום אל תשכן עולה. וכתב הנ"י דמעשים בכל יום שנוטלים קנין ומאמינו על המעות שאין האיסור רק לעשות שטר, נתיבות ס"ק ס'.

ואם אמרו שבשעה שחתמו לא ידעו שהיה אמנה ורק אח"כ נתברר להם שהיה אמנה נאמנים, ואפי' כתב ידם יוצא ממקום אחר נאמנים דזה הוי כעדות אחרת, וכמעדיין שפרעו או מחלו. נתיבות ס"א.

^ג. דאין אדם משים עצמו רשע.

^ד. מדינא דגרמי והודאת בע"ד, ועיין בתוס' מציעא דף ג' ע"ב ד"ה מה. ועיין ביבמות מ"ו ע"א נאמן אתה לפסול עצמך ד"ה ואין, וה"ה לחייב עצמו ממון. גאון אות צ'.

אין נאמנים ^ה בשום דבר שיאמרו לבטל השטר, ^ו חוץ מלומר בפנינו מסר מודעה.

עין משפט ב.ג.ד. חו"מ סימן קמט פעיף ט

ט ח. האיש שאכל בנכסי אשתו שני חזקה ^ז אע"פ שהתנה עמה שאין לו פירות בנכסיה, ואפי' התנה עמה כשהיא ארוסה שלא ירשנה ואח"כ אכל ובנה והרס, וכן האשה שאכלה פירות בנכסי בעלה ונשתמשה בהם כחפצה כמה שנים אע"פ שיחד לה שדה במזונותיה ואכלה שדות אחרות אין אכילתן ראייה להחזיק ^ח.

* ודוקא שלא הזיק גופה של קרקע, אבל אם חפר בה בורות שיחין

ה. אפי' בתנאי אינו נאמן ובסי' פ"ב משמע דבתנאי היה נאמן אפי' כתב ידם יוצא ממקום אחר, וכתב הסמ"ע דבשום דבר כאן, לאו דוקא, דבתנאי נאמנים ומה שבסי' כ"ט מבואר שהעד אינו יכול להוסיף בעדותו תנאי מחלק הסמ"ע דבעדות שבע"פ אינו יכול להוסיף, לא כן בעדות בשטר נאמנים לומר תנאי היה, והש"ך הסיק דאפי' בשטר אינו נאמן לומר תנאי היה וכתב דדוקא בשטרות אבל בגט נאמנים לומר תנאי היה.

ו. רשב"ם בתרא מ"ט ע"א ד"ה ומר, והתוס' כתבו שם דאפי' במודעה אינם נאמנים, והש"ך כתב דשאר פוסקים חולקים על המחבר ואינם נאמנים גם במודעה ע"ש.

ז. משנה ב"ב מ"ב ע"א וגמ' מ"ט ע"א ורמב"ם פי"ג מטוען הלכה ח'. והסמ"ע דייק דלהרמב"ם והרי"ף והרא"ש גם בהזיק גוף הקרקע אין בכך חזקה, והרמ"א היה צריך להביא את דינו בשם י"א שהוא דעת הרמ"ה בטור, כך העיר הסמ"ע בס"ק י"א.

והב"ח כתב דמה שכתבו הרמב"ם והרי"ף והרא"ש דבנה והרס דלא הוי חזקה לא דמי לחפר בורות שזה כו"ע יודו. ש"ך ס"ק ח'. גם הט"ז כתב כדברי הש"ך וכן משמע מדברי הנתיבות וא"כ דברי הרמ"א הם לכו"ע והלכה הם ומורין כן, ובפעמוני זהב אחרי שהסיק דהלכה כהרמ"א בחפר בה שיחין ומעורות וזו הלכה בלי חולק הסתפק מה הדין באדם דעלמא שהחזיק בקרקע של אשת איש וחפר בה בורות שיחין ומעורות אם עלתה לו חזקה, שדברי הרמ"א לא איירי אלא בבעל כלפי אשתו והעלה דבאיש דעלמא אפי' חפר בורות שיחין ומעורות בשדה של אשת איש לא הוי חזקה דהאשה סומכת על בעלה שהוא ימחה, ואפי' בכתב לה דין ודברים אין לי בנכסייך שעדיין סומכת עליו כיון שיש לבעלה תועלת בנכסים שאם תמות ירשנה, ועיין בסעיף י"א בשו"ע וע"ש עוד במה שהאריך.

ובביאורים כתב דאף לי"א דבחפר הוי חזקה דוקא בצריך הבעל לאותם בורות דאצלו הוא מתקן. רק לאשה זה מקלקל כיון שהשדה אינה עשויה לבורות.

ועוד דדוקא כשהבעל אכל ג' שנים פירות מאותם בורות שהוצרך לעשות. וכזה ישב דגם הרמ"א יודה בבנה והרס דלא הוי חזקה שהרס היינו קילקל ובנה היינו לא לעצמו אלא תיקן לכל העולם אבל לא לעצמו בזה לא הוי חזקה לכו"ע וא"כ אין פלוגתא. נתיבות ס"ק י' בחידושים.

ח. שאין דרך להקפיד זה על זה. סמ"ע ס"ק י'.

ומעורות וקילקל והאשה לא מחתה הוי חזקה ט. וה"ה חזקת נזיקין י כמו פתיחת חלונות וכיוצא י"א דהוי חזקה.

אה"ע סימן פז סעיף א

א. אין לאיש חזקה כבכסי מלוג של אשתו אם אכלם שני חזקה ל אע"פ שהתנה עמה שאין לו פירות ואכלם, מ וה"ה שלאשה אין חזקה בכסי בעלה.

דף מט:

אה"ע סימן צב סעיף א.ג.ז

עין משפט א.

א. הכותב או האומר לאשתו בעודה ב ארוסה דין ודברים אין לי בכסייך ו מכרה או נתנה ע קיים, ואין לבעל במעות המקח כלום. וכל זמן שלא מכרה הוא אוכל פירות, ואם מתה יורשה.

ב. כתב לה כן אחרי הנישואין ב צריך לקנות מידו, ואז מכרה ומתנתה קיימת.

ט. אבל באפטרופוס ומורשה שנכנסו ברשות לכו"ע לא הוי חזקה אפי' חפר בה בורות שיחין. סמ"ע ס"ק י"ב.

י. ודבר זה תלוי במחלוקת בסי' קנ"ד בסעיף ט"ו בטור, האם בעינן חזקת ג' שנים וטענה, שלמאן דס"ל דלא בעינן חזקת ג' שנים וטענה משום כך הקלו בחזקת נזיקין בכסי אשתו כיון ששתקה ומחלה, אבל למאן דס"ל שבעינן חזקת ג' שנים וטענה בחזקת נזיקין לא מהני חזקת נזיקין בכסי אשת איש, וע"כ כתב הרמ"א בשם י"א. נתיבות ס"ק י"ב בחידושים.

כ. משנה ב"ב דף מ"ב ע"א ושם במ"ט ע"א.

ל. דאין דרך לאשה לדקדק עם בעלה אם אוכל פירות. כ"כ הח"מ.

מ. ואפי' ייחד לה שדה במזונותיה. ח"מ. ודוקא חזקה כנ"ל אבל חזקת נזיקין כפתיחת חלון וכדומה יש לבעל בכסי אשתו ולאשה בכסי בעלה, כ"כ ר"י במשרים וכדמשני רבא בדף נ' ע"ב. והרמ"א בחו"מ כתב דין זה בשם י"א דהוא לא מוסכם דלהרמב"ם בחפר וקילקל הקרקע אין לו חזקה, ומכ"ש פתיחת חלונות. ועיין בח"מ.

נ. ממשנה פ"ג ע"ב בכתובות וכרב כהנא. ולפני האירוסין לא מהני סילוק, והר"ן והרשב"א כתבו דהוי דשלב"ל, וסילוק זה הוא מנכסים שהיו בשעת התנאי אבל ירושה שתיפול לה בעתיד אי מהני סילוק ממנה, יתבאר לקמן. ח"מ.

ס. ומכירה זו אפי' לאחר נישואין, כ"כ הח"מ.

ע. ומ"מ אם קנתה בזה קרקע הבעל אוכל פירותיה, ח"מ.

פ. דלא יהיה כח הבעל יותר משותף - דמהני בקנין, כ"כ הח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ה. כשאמר לה בעודה ארוסה דין ודברים אין לי בנכסייך אם קנו מידו, אין לו שום דבר מגוף הקרקע^ז ואין לו פירות לעולם, ויש חולקים בזה דיש לו פירות עד שיפרש שמסלק עצמו גם מפירות, ולהראב"ד אין חילוק בין קנו מידו ללא קנו.

ט. התנה עמה שלא ירשנה^ח תנאו קיים, אבל אוכל פירות בחייה, וכן אם התנה דאם לא יהיו לו בנים הכל יחזור לבית אביה תנאו קיים, אך כל זה דוקא בהתנה אחרי האירוסין ולפני הנישואין.

אבל התנה^י אחרי הנישואין, תנאו בטל וירשנה, ומ"מ אם מחייב עצמו להחזיר ליורשיה מה שירש ממנה^ש חייב לקיים.

אה"ע סימן סט סעיף ז

ט. סילוק מירושתה מהני רק אחרי שאירסה וקודם שנישאה, דלאחר שנשאה לא מהני סילוק^ת אפי' בקנין, שאין אדם יכול להסתלק ממה שראוי לירש מעכשיו, ולפני האירוסין אין לה שייכות עמו אלא רק אחרי האירוסין דאגידה ביה קצת מועיל הסילוק.

י. הגה: אין לך אשה כשרה בנשים^א אלא מי שעושה רצון בעלה.

צ. רי"ף, ודיעה החולקת היא הראב"ד. ולדיעה הראשונה דאין לו פירות משמע דירושה יש לו, אבל הרא"ש כתב בשם הרי"ף דאין לו גם ירושה, כ"כ בח"מ.

ק. רמב"ם, דכל דבר שבממון תנאו קיים. ואם מכרה או נתנה אין לה רשות עד שיאמר לה דין ודברים וכו', כי אוכל פירות בחייה.

ר. כתב הראב"ד דהטעם דלא מהני אף אם קנו מידו לאחר שנשאה הוא היות דירושה לאחר מותה הוא, וכדבר שלא בא לעולם ואינה הקנאה לשום אדם דהוי כקנין דברים, כ"כ הח"מ.

ש. הר"ן בשם הרמב"ן מריש הכותב.

ת. וע"כ בנישואים שניים שעושים תנאים בניהם שהבעל לא ירש אותה מתנים וכותבים בניהם בין הקידושין לנישואין. עיין ח"מ ס"ק י"ב וצ"ע איך מהני היום כשהבעל יורש אשתו ויש דברים הראויים לבוא שהוא לא יורש, ובניה רוצים להקנותם לאביהם, דהרי לא מהני סילוק אפי' בקנין, וצ"ל דמקנים אותם בלשון חיוב ולא סילוק וכך הוא בפ"ת ס"ק ג' בסופו ע"ש.

א. הגהות מיימוניות מתנא דבי אליהו.

עין משפט ג.

אה"ע סימן מט פעיף ד

ד. אמרה איני ניוזנית^ב ואיני עושה שומעין^ג לה, שמזונות כנגד מעשה ידיה, ואחרי שאמרה כך, י"א שנתבטלה התקנה^ד ואינה יכולה לחזור בה, ויש חולקין.

הגה: ה. כל אשה שאינה ניוזנית^ה אין לה כסות, שזה בכלל מזונות.

ו. הבעל אינו יכול לומר לה איני זנך ואיני נוטל מעשי ידיך, אבל יכול לומר לה צאי מעשי ידיך במזונותייך, ומה שיחסר לך^ו אשלים לך.

אה"ע סימן פ פעיף טו

טז. כופין האשה לעשות מלאכה^ז שהיא חייבת בה. ואינו זן אותה עד שתעשה, ובי"ד מוכרין כתובתה לשכור עליה עבד או שפחה.^ח אבל רשאת האשה לומר איני ניוזנית ואיני עושה.^ט וי"א דגם אם אמרה איני ניוזנית ואיני עושה כופין אותה לעשות צרכי הבית אע"פ שאינה ניוזנית.

ב. אבל אמרה איני ניוזנית ואיני נותנת, אין שומעין לה וה"ה שהבעל אינו יכול לומר לה בכה"ג צאי מעשי ידיך למזונותייך, כ"כ הכנה"ג והביאו הח"מ.

ג. אבל טוחנת ואופה וכל הדומה עושה, דמפקיעה עצמה רק מטויה בצמר שזה לא לצורך הבית. כ"כ בח"מ.

ד. זו דעת הב"י בשם הר"ן והרמ"ה, וטעמו דאל"כ לקתה מידת הדין דכשלא תמצא תאמר איפשי בתקנה כ"כ הר"ן והביאו הח"מ. והרא"ש בפ' נערה הסתפק אם יכולה להפקיע עצמה לעולם הביאו בח"מ. ומש"כ ויש חולקין זו דעת רי"ו, וסובר דידה על העליונה דמזוני עיקר דהוא משקל ה' סלעים לשבוע. וכל שבוע יכולה לשנות ולהחליט במה רצונה, ומסתפק הרא"ש אם יכולה להפקיע לכל החיים כ"כ הח"מ. ועיין בב"ש ס"ק א'.

ה. זה לשיטת הר"ן, אבל להרמב"ם והרא"ש הכסות זה דבר נפרד ממזונות, כ"כ הב"ש.

ו. מהר"ן בפ' הדר, ואף בע"כ אבל לרמב"ם ורש"י רק מרצונה יכול לעשות כן, כ"כ הב"ש, והגם שמזונותיה להרמב"ם מדאורייתא, מ"מ תקנת חז"ל שיכול לומר לה, ואחרי שהסכימה אינה יכולה לחזור כ"כ הב"י בשם הר"ן.

ז. אפי' בשוטים, וי"א דכופין אך לא בשוטים, אבל אין לה דין מורדת לפחות מכתובתה דקימ"ל כר"ה ס"ג ע"ב דאין דין מורדת ממלאכה אלא רק מתשמיש.

ח. ב"י לדעת הרמב"ם והר"ן.

ט. הרא"ש בפ' אע"פ.

אה"ע סימן פא פעיף א

א. המקדיש מעשה ידי אשתו, אין ההקדש חל, דאין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם. וה"ה שאינו יכול להקדיש מעשה ידי עצמו, ומותר הוא בעצמו ליהנות והנותר חולין.

ב. אמר יקדשו ידיי לעושיהן, או יקדשו ידי לעושיהן, הרי זה קדוש, וי"ח דלא קדוש באמר לה יקדשו ידיי לעושיהן, משום דבידה לומר איני ניזונית ואיני עושה.

אה"ע סימן צ פעיף יז

עין משפט ד.

לו. מכר הבעל את נכסיו וכתבה האשה ללוקח דין ודברים אין לי ביני לביןך, לאו כלום הוא, דעשתה זאת משום שלא יהיה לה קטטה עם בעלה, ואפי' כתבה לו שלא תוכל לטעון נחת רוח עשיתי לבעלי אינו כלום.

לז. אם האשה כתבה תחילה שאין לה שיעבוד על מקום זה, ואח"כ מכרו הבעל, אינה טורפתו, וכן אם מכר הבעל לאחד ולא רצתה לכתוב לו דין ודברים ומכר לאחר וכתבה לו דין ודברים אין לי ביני לביןך, אינה יכולה לטרוף שוב, ואפי' שבעלה מכר לשני שדה אחרת.

לח. וכן אם קיבלה האשה בפירוש אחריות עליה שאם יטרוף בע"ח של בעלה היא תשלם ללוקח, אינה טוענת נחת רוח.

י. כר"י הסנדלר דפסק שמואל כוותיה בכתובות נ"ט ע"א.

כ. דעת הרמב"ם וכר"ה שם. משום ידיים ישנם בעולם ואיירי שנותן לה מזונות ומעה כסף, דאל"כ אין אדם מקדיש דבר שאינו שלו, וה"ה אם אמרה איני ניזונית ואיני עושה שאז מע"י שלה, דאינו יכול להקדיש אף אם מאכילה במתנה. ח"מ.

ל. דלדין אף בניזונית אין הידיים שלו, דתמיד יכולה לומר לו איני ניזונית ואיני עושה והיא דעת הר"ן והטור. ח"מ.

מ. רמב"ם מכתובות ל"ה ע"ב.

נ. מגיטין נ"ה ע"א.

ס. כשמואל בגיטין נ"ח ע"ב.

הגה: לט. אשה שסילקה כוחה מנכסי בעלה^ע קודם שקנאן, יכול למוכרן ואין טענה של נ"ר.

הגה: מ. י"א דאם האשה קיבלה המעות במכירה^פ אינה יכולה לטעון נחת רוח עשיתי לבעלי.

עין משפט ה.ו.ז. אח"ע סימן צ סעיף טז

מז. לג. מכרו שניהם הבעל והאשה נ"מ, הוי מכר אף אם קדם אחד והשני אחריו.

מז. לד. מכרה האשה לבעלה נ"מ, הוי מכר^ז ואינה יכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי בזה.

מז. לה. מכרה האשה לבעלה נצ"ב^ק לאו כלום הוא, אע"פ שקנו מרצונה, דיכולה לומר מפני שלום בית עשיתי.

הגה: ר. וי"א דמחילה בנצ"ב לבעלה מהני, וי"א דמהני רק אא"כ קיבלה עליה אחריות בפירוש, דכולי האי לא עושה בשביל נחת רוח

אח"ע סימן צ סעיף יז

עיין לעיל עין משפט ד

חור"מ סימן קנא סעיף א

א. כל אלה שאין אכילתן ראייה^ש אם הביאו עדים שמכרו להם הבעלים

ע. ממדרכי, ואפי' אם זה דבר שלא בא לעולם מ"מ סילוק מועיל, ח"מ.

פ. דהוי כתליוהו וזבין אבל אם בחינם נתן הוי כתליוהו ויהיב ואינו כלום, ח"מ.

צ. בתרא ג' ע"א, וטעם הדבר דכיון שזה ברשותה אינה מפחדת מבעלה, כ"כ בבאר הגולה.

ק. גיטין נ"ה ע"ב.

ר. וג' שיטות הם. לדעת הרא"ש אין איבה אפי' במחילה, לדעת הראב"ד אין איבה רק במכירה או במתנה אבל לא במחילה, ודעת הרמב"ן היא דרק בכתובה ותוספת לא שייך איבה משא"כ בנצ"ב שייך איבה, ועיין בח"מ.

ש. כגון האומנים והנזכרים בסי' קמ"ט וק"נ. סמ"ע ס"ק א'.

והוא מב"ב מ"ז ע"ב ורמב"ם ריש פ"ד מטוען.

או נתנו להם במתנה הרי זו ראייה, חוץ מגזלן ובעל בנכסי אשתו ^ה בנכסי צאן ברזל, או בשדה שיחד לה לכתובתה, או בשדה שכתב לה בכתובתה, או בשדה שנתן לה משלו, אבל בנכסי מלוג יש לו ראייה ^א.

^ה ממשנה גיטין נ"ה ע"ב וסוגיות הגמ' ב"ב מ"ט ודף נ'. ועיין באבן העזר סי' צ' סעיף י"ג וט"ז. והטעם שיכולה לומר לא גמרתי בדעתי להקנות לו, אלא לעשות נחת רוח לבעלי ודוקא בנכסים שעומדים ברשות בעלה בחייו, משא"כ בנכסי מלוג שהם עומדין באחריות שלה, לא שייך בהם טעם זה, דכיון שזה ברשותה אינה מפחדת מבעלה. ונכסי צאן ברזל היינו שהכניסה לו שדה בנדונייתה, ושדה שיחד לה, השדה שיחד לה תחת המטלטלין שהכניסה לו בנדוניא, ואח"כ קנה ממנה. ושדה שכתב לה, היינו שתהיה אפותיקי לגבות ממנה כתובתה. ושדה שנתן לה משלו, היינו שנתן לה כנגד תוספת כתובתה שמוסיף לה על מנה ומאתים, וכתב לה ששדה זו תהיה מיוחדת לה. סמ"ע ס"ק ב'.

^א וכן עיקר ודלא כמו שכתב הב"ח, וכתב הש"ך בס"ק א' ולא ידעתי היאך שבק את דברי הרי"ף והרמב"ם והרא"ש וסמך עצמו על דברי הרמ"ה לחוד. ומה שאין חזקה לבעל בנכסי אשתו היינו כשלא קיבלה דמים, אבל קיבלה דמים או שכתבה לו אחריות המקח קיים. כ"כ הנ"י בפ' חזקת וכתב הב"ח ופשוט הוא.